

GAZETA TRANSILVANIEI

ANULU LI.

Nr. 22.

Brașov, Sâmbătă, 30 Ianuarie (11 Februarie)

1888.

Din cauza sfintei sărbători de mâne Sâmbătă „SS. Vasile, Grigorie și Ionă”, diarul nostru nu va apăre pînă luni seara.

Jubileul de 50 de ani

al

„GAZETEI TRANSILVANIEI”.

Cergăul mic, 26 Ianuarie 1888.

Schiaul din Cergăul mic cu bucuria salută împlinirea de 50 de ani de existență a scumpului diar „Gazeta Transilvaniei” întâiului diar românesc născut în timpurile critice; și care a străbătut până în ziua de astăzi figurându încă și acum între celelalte diare române ca cel dintâiu diar român.

Trăiască Redactorul acestui diar și vița lui cea nobilă nici odată să nu piară, ci să tot crească înflorască, înmulțescă întru mulți seculi, așa să vă dăruiască înduratul Dumneșu!

Simion Moldovanu, proprietar.

Iasi, 24 Ianuarie 1888.

Multe au fost luptele, cari au trebuit învinse de „Gazeta Transilvaniei” în timp de 50 de ani; dăr reușita a fost încoronată cu laurii biruinței.

Doresc ca de acum înainte să-i fiă calea curățită de spinii trecutului și presărată cu rose. Eră D-Vostră să ajungeți a serba jubileul al doilea la 1938 bucurându-vă de deplină putere și sănătate.

St. Emilianu.

Somoștelnic, în 30 Ian. 1888.

Vă rog să primiți și din parte-mi felicitările cele mai sincere la jubileul de 50 de ani al „Gazetei Transilvaniei” ce-lu serbați împreună cu toți Românii bine simțitori.

Dăe pré bunul Dumneșu ca să puteți ajunge și jubileul de 100 de ani cu învingere și triumf. Împlinescă-vi-se scopul și dorința!

Trăiască mama noastră „Gazeta” trăiască Domnul George Barițu, vrednicul bărbat al Românilor trăiască demnul succesor și Redactor, D-nul Dr. Aurel Mușesianu!

Trăiască totă națiunea românească!

Șiofronu N. Oprea.

Brașov, 28 Ianuarie 1888.

Dacă amă voi să considerăm ca un barometru al situațiunei europene enunțările diferitelor foi oficiale, atunci amă trebui să credem diarului primului ministru al Angliei, care dăce, că discursul principelui Bismark a produs în totă Europa un efect liniștitor și că limbajul franc al cancelarului este un bun presemn pentru susținerea păcii.

Amă trebui să-i credem lui „Morning-Post” mai ales după ce vedem, că însuși organul ministeriului de externe rusesc „Journal de St. Petersburg” se silescă a interpreta discursul cancelarului german în sens pacinic, declarându, că încrederea ce a manifestat-o Bismark în cuvintele Tarului, care are intențiun pacinice, este o „garanțiă pentru susținerea păcii în mod solid.”

„Ne vomă puté numai felicită”, adauge foia oficială rusescă, „dăce și în viitoră va rămăne, ca în trecut, comunitatea de interese basa raporturilor dintre Germania și Rusia.”

Ce-i drept principelu Bismark a vorbit cu atăta cruzare și cu atăta blăndeță despre Rusia și Tarul ei, încătă guvernul din Petersburg pôte fi pe deplin mulțumit cu multe pasagie din lungul său discurs, și nu i-a venită nicidecum greu organului d-lui Giers de a se pronunța cum s'a pronunțat, culegându aceste pasagie favorabile pentru Rusia.

Dăr ce a dăsu numai d-lu de Bismark? A dăsu că în lucrurile europene ună cuvântă prea multă pôte strica multă, ear multe cuvinte puțină potă folosi.

Cuvinte, multe cuvinte împlu și ađi colonele foilor oficiale. Unde rămănu însă faptele?

Principele Bismark a arătat cum s'ar puté rezolva cestiunea bulgară. Germania, dăse elu, e gata a sprijini Rusia, dăce acesta ar cere dela Sultanul să intervină, pentru ca să se restabilească situațiunea creată în Bulgaria prin congresul dela Berlin și dăce în mod oficial ar provoca pe Germania să-o sprijinescă pe cale diplomatică.

Asupra acestui punct din discursul lui Bismark tace cu totul organul d-lui Giers. Când e vorba de-o faptă spre a rezolva cestiunea bulgară Rusia se dă îndărept și-si rezervă libertatea de acțiune. Rusia evită chiar orice pasu spre a descurca lucrurile, ea se ține rezervată și așteptă, aducându pe ceilalți în confusiune totu mai mare.

Aici e marea dificultate a situațiunei. De aceea ni se pare, că diarele englese independente au destule cuvinte a dăce, că discursul prințului Bismark a turburat mai mult situațiunea, decât a clarificat-o, și că francheta lui este totu așa de misterioasă, ca și tăcerea altora, căci pe tôte asigurările lui Bismark, lumea se va întreba, că ore ce se va întâmpla dăce Rusia ađi mâne va păși în acțiune față cu Bulgaria și Austria i se va opune?

Și fiindu vorba de fapte, este interesantă a cunosce și părerea foilor radicale franceze. „Nu trebuie să ne uităm”, scrie „Rappel”, „la ceea ce dăce Bismark, ci la ceea ce face. Elu face ună împrumut de rășboiu și înmulțescă armata germană. Restul suntă numai cuvinte.” Er „Gaulois” dăce: „Vorbirea cancelarului german n'are altă urmare practică, decât că Europa se va îmbrănci sub povara înarmărilor, cari crescă mereu.”

Aceste suntă în adevăr fapte, cari ținu Europa într-o continuă fierbere, numai cătu principele Bismark le dă o altă interpretare, dăcându că vecinii neodihniți îl constringă a se pune în stare de apărare. Vecinii erăși întorcă foia și acusă pe Germania, că ea neliniștescă lumea. Cui să-i credem?

Ceea ce mai dă nutremântă speranțelor în susținerea păcii este pozițiunea tare, ce și-a creat-o Germania prin alianțele ei. În privința acăsta a făcută senzațiune, că Bismark în vorbirea sa, după ce face amintire de alianța cu Austro-Ungaria și Italia, mai vorbesc pentru prima oră și de „alianțe cu alte state”.

Cari suntă ore aceste „alte state”? Nu cumva înțelege cancelarul german aici și pe România, despre care se susține mereu în presa europeană, că voiesc să se alătore la liga de pace europeană?

Este greu a admite acăsta, dăce vomă avé în vedere declarările solemne făcute de repeți-oră de guvernul român în cameră, că România voiesc să-si susțină în orice împrejurări neutralitatea sa, observându o atitudine deopotrivă leală față cu vecinii săi.

Cătu pentru scopul alianțelor, despre care principele Bismark dăce, că este de-a susține pacea și de-a face să se respecte tratatele, România nu pôte decât să consență cu elu, făcă oră nu parte din alianță. Numai de s'ar și proba în realitate că acesta este în adevăr scopul principal alu ligei puterilor centrale, dăr suntă destule momente, cari slăbesă încrederea și în asigurările principelui Bismark.

Vorbirea Prințului Bismark în parlamentul german.

(Urmare)

Negreșit, la 1866 politica rusescă era în mare avantaj. Pentru politica rusescă din trecut datorămă mulțamă mai ales împăratului Alexandru I. Împăratul ne-a sprijinită la 1813, elu ptea să se întorcă dela granița polonă și să ne lase să cădem; dăr asta n'a făcut-o. Pentru aceea suntem obligat a mulțami împăratului, oră dăce vremă să fim sceptic, politicei rusesc. Acăsta recunoștință amă dovedit-o totdeauna dela Friedrich Wilhelm III încoce. Saldul Rusiei în Contul prusian s'a achitat în Olmütz prin amicia noastră, vreu să dăce încă și mai mult, prin aceea, că ne-am pus la serviciul ei pe care împăratul Neculae l'a exploatat, dăci în Olmütz, unde împăratul Neculae n'a ținut parte Prusiei și nu ne-a luat în apărare. Elu a avut peste totu o mai mare predilecțiune pentru Austria, decât pentru Prusia. Noi din parte ne-am rupt vechia tradițiune cu Rusia și amă ținut strins la ea anume în rășboiul Crimeei. Atunci am propusă fericitului rege, care nu era rășboinic, să concentrăm la graniță, în loc de 100,000 omeni, 200,000 omeni a cheval, așa că ară fi putută fi întrebunțat la drépta și la stânga. Că regele n'a făcută acăsta, trebuie să i fim recunoșcitori. Eram atunci încă tineri și neesperti. Din rășboiul Crimeei eșirăm dăr deasupra ca amici ai Rusiei, și acăsta cu deosebire am gustat-o eu, când am fost ambasador în Petersburg.

La rășboiul cu Austria cei din Rusia priveau cu satisfacțiune și le doreau Austriacilor perdere. În 1870 amă făcută amicilor noștri ruși serviciul în Marea Neagră, ceea ce n'amă fi putut

face, dăce amă fi fostă bătut. Așader nici rășboiul din 1870 n'a avut ca urmare o indispozițiune a Rusiei contra noastră. *Le citeșă tôte acestea, ca să esplică genesa tractatului cu Austria, ce a fostă publicat de curând, și ca să apără politica Maestății Sale de orice împutare.* (Cancelarul se ridică erăși și vorbesc mai departe stăndu.)

În anii dintăiu după 1870 era liniște, numai la 1875 începă amicul meu de mai nainte și colegul meu Gorciacof să arate înclinări de a o căuta popularitatea mai multă în Francia decât la noi. Atunci țapăr și telegrama, după care noi am fi voit să năvălim în 1875 asupra Franciei. Mă înstreină lucrul acesta și avui o viă discuțiune cu colegul meu Gorciacof. Eu aveam totu o dată chemarea de a susține pacea, care a fostă introdusă mai întâiu prin visita celor doi împărați în Berlin la 1872 și prin visitele următoare. Abia în 1876 întempinarăm anumite opțiuni din partea Rusiei, care însă le refuzărăm. Urmarea a fostă, că Rusia s'a adresată direct la Viena și aici, dăce nu m'nselă, s'a făcut în Ianuarie 1877 cu privire la criza orientală o învoială, care admitea ocuparea Bosniei de către Austria. După aceea veni rășboiul și fui forte mulțamit, că furtuna se descărcă mai departe la sud. Pacea se făcă apoi prin congres, căruia îi premerse încheierea păcii dela San-Stefano. Ce se făcă în San-Stefano nu inspira mai multă îngrijire ca ceea ce aduse congresul. *Paguba ce o causă congresul păcii dela San Stefano a fostă mică; dăr dăce acăsta pace a fostă ună cap de operă nu sciu.* Atunci mă provocă să conduc eu congresul. Eram bolnav în Friedrichsruhe și nu pré avem voiă. Simțul meu de datoriă și memoria împăratului Alexandru I mă îndemnară însă să primesc. Rusia dobândi aprobarea Angliei, eu luai asupra mea să câștig pe Austria și congresul se făcă. *Eu m'am înțeles volulă la congres, ca și cum așa fi fostă altă patrula plenipotențiat rusesc, ba potă dăce altă treilea, căci pe Gorciacof m' puteam să-lu recunoșc ca atare.* În timpul congresului nu s'a esprimat o dorință rusescă, care eu să nu o fi făcută să se primescă. Amă fost în miezul nopții la Disraeli, care era bolnav în momentul când congresul era aprăpe să se spargă, spre altă susținere, așa că imi gândeam: cel mai mare ordin rusesc în briliante ilu posedă deja, căci la din contră ar trebui să-lu primescă acuma.

Ce mare a fostă prin urmare surprinderea mea, când în Rusia cu încetul începă presa campania în contra Germaniei și când aceste atacuri culminară în pretențiunea, ca noi să esercităm presiune asupra Austriei. Eu nu puteam să facă acăsta, pentru că dăce ne-amă fi înstreinat pe Austria, noi amă fi devenit cu totul dependent de Rusia, dăce n'amă fi voit să îndemnem cu totul isolați. Mânia Rușilor în contra congresului imi dăcea, că chiar de ne-amă pune în serviciul dorințelor rusesc, nu amă fi scutiți de aceea, de a veni în cêrtă cu Rusia în contra voimii noastre. Veni lucrul până la adevărate amenințări de rășboiu; prin aceste amenințări amă fost siliți de a face ceea ce eu am evitată 20 de ani, a alege între cei doi vecini ai noștri. Am negociat atunci în Gastein și în Viena, și tractatul cu Austria publicat atunci are valoare încă și astăzi.

Publicațiunea s'a înțeles greșit de către foi, ca un *ultimatum*, ca o amenințare. (Voci: Auđiți!) Așa cevaș nu putea să cuprindă el, *mai ales după ce cuprinsul tractatului era de multă cunoscută cabinetului ruseș, nu numai dela Noemvre*. Era o datorie de lealitate către împăratul Alexandru de a-i spune clar cum stă lucrul. Dacă n'am fi încheiat tractatul, ar trebui să-l încheiam astăzi. Elu posedă calitatea unui tractat internațional, elu este expresiunea intereselor reciproce durabile. (Vii aprobări). Esistă tractate, la care nici o putere mare nu pôte ține durabilu, fără să viă în contradicere cu poporul. Acesta însă nu obvine în acest tractat; căci nu e vorba numai de un tractat cu Austria, ci de asemenea tractate ce s'au încheiat între noi și alte guverne (Sensițiune), *mai ales înțelegeri ce le avem cu Italia*, care toate sunt numai expresiunea năsuințelor și pericolor comune. Italia și noi am trebuit să ne eluțăm mai întâi dela Austria dreptul de a ne consolida; amândoi nisum acuma a apăra pacea și dezvoltarea interioară în comun cu Austria. Năsuința este între noi precum și încrederea reciprocă, că tractatele se vor ține; și faptul că prin aceea nici unul nu devine dependent de celălalt, decât numai întru cât suferi interesele sale, *face ca aceste tractate să fiă durabile*.

Cât de multu zace în interesul amândurora acestu tractat, s'a arătat în Nikolsburg și în anul 1877. Încă în Nikolsburg vădurăm, că nu ne putem lipsi de o Austriă tare pentru durată. În anul 1870, ce e drept, mulți ofensați în Austria erau seduși de a se răsbuna față cu inamicul din 1866; dăr politica înțeleptă a cabinetului austriac și-a dăș, că decât Franca ar fi învins împreună cu Austria asupra noastră, Austria și-ar fi câștigat în adevăr poziția sa de mai nainte în Germania, dăr ar fi multămit'o ca și pe o a doua confederațiune renană Franciei, și Prusia ar fi fost silită irevocabilu de a se alătura la Rusia. Casul acesta se ivesce și la noi în Germania. *De va fi ștersă Austria de pe planul Europei, noi rămânem izolați pe continent între Rusia și Franca, cele mai mari puteri militare*, seu devenim dependent de una seu de alta. Unu stată ca Austria nu dispăre, ci prin aceea că este lăsat în baltă, precum s'a admis în mod fals în Villafranca, se înstreineză și se conștringe, de a da aceluia mână, care din parte și a fost contrarul unui amic nesigur. Noi în puterea intereselor egale avem doi

amici siguri, siguri nu din iubire — cu tôte că poporele pörtă rășboiu din ură, dăr din iubire acesta nu s'a mai întemplat. (Paritate.) Ele nici din ură nu pörtă întotdeauna rășboiu, căci la din contră Franca ar trebui să trăască întotdeauna în rășboiu. Dăr în iubirea de pace ne unesc pe noi cu aliații noștri nu numai dispozițiunii, ci și interesele cele mai neapărate ale echilibrului europen. De aceea cred că D-Voștre veți aproba politica împăratului, care a încheiat tractatul.

(Va urma.)

Inarmările Muntenegrului.

Din Antivari se anunță „Corr. de l'Est“, că acolo s'au imbarcat trei oficeri muntenegreni în cel mai strict incognito pe o corabiă grecă care era destinată a merge la Marsilia. Scopul călătoriei lor se dice că e: a face însemnate comande pentru armata muntenegrenă la fabricanții de arme francesi. Ministerul de rășboiu muntenegrenu a decis, se dice, a spori bateriile de munte, pentru care materialul necesar va fi procurat asemenea în Franca. Mai departe s'au imbarcat în Antivari pe unu vapor turcescu 32 de Muntenegreni pentru Constantinopol. Nu cumva ca să se alătura la ceilalți Muntenegreni și Ruși, cari pregătesc, sub conducerea a trei oficeri ruși, o nouă răscolă în Bulgaria, și încă, cum se dice, cu scirea principelui Muntenegrului?

SCRILE ȚILEI.

Intr'o telegramă din Caransebeșă către „Pester Lloyd“ se dice despre alea noului deputat: „Peste trei mii de alegători români naționaliști, mai ales din cercul Bozovicu și Teregoia erau adunați. Actul alegerei a decurs în cea mai mare liniște și ordine. Protopresbiterul Orșovei *Michail Popovicu* a fost unanim ales deputat. Popovicu este în vârstă de 60 de ani, unu Ultraromân turbat, care cu greu va copia comedia de abstenență a lui Doda. După alegere referentul consistorial Ionaș și apoi noul deputat ținură vorbiri către alegători înaintea unei cruci din stradă.“

Rău îi supără pe „patrioți“ admirabila atitudine românească a alegătorilor dela Caransebeș, cărora sfânta cruce se le ajute!

**

„Când e geru mare, e bine și folositor să-ți încăldești puținelul inima cu

o lăcă de vinu bunu,“ așa voru fi cugătat nise „oșpeți de nopte“, cari alaltăseră pe frigul cel mare au nimerit în curtea casei Nr. 233 din *Tergul Stralor*. Dăr și era frig, ce e drept, și cu frigul nu e de glumit să stai pe-afară. Ce să facă „oșpeții“? Fiind că proprietarul nu s'a gândit la „mosafiri“, uitase să lase cheile la ușa piniței și așa ei au fost nevoiți să rupă lacătul și după multă trudă au și pătuns înăuntru. Dăr vrednicu este „muncitorul“ de munca lui, și deci recompensați au fost și ei: cu unu butoiășu cu vinu, cu nise sticle cu șampaniă și cu alte lucruri ce au mai gășit și pe care le-au luat cu dășșii. Fapta pôte fi săvârșită și din pricina dragostei, cum se bănușe, de nise soldați cari, în loc să facă curte servitorilor unu altu locuitor din amintita casă, au făcut curte piniței proprietarului, bagșemă fiind că li s'a părut mai rentabilă.

Rămâne acum ca acești mosafiri de nopte să facă cunoscință — de cumva nu-lu cunoscu deja — cu priciul aresului, de care vrednicu s'au făcut.

**

Cu ocașiunea desbaterilor din dieta ungară privitoare la proiectul de lege pentru înarticularia convențiunei comerciale încheiate cu Germania, între alți deputați sasi a vorbit și cunoscutul deputat sasu *kulturegyletistu Guido Baussner*, făcendu și din nou profesiunea sa de credință ca bună uneltă kulturegyletistu, prin cuvintele: „Celu ce mă cunosce, acela știe, că eu nutresc pentru națiunea germană cele mai călduroșe simpatii, ceea ce pe mine ca Sasu ardeanu nu mă împedecă d'a fi unu bunu patriotu maghiaru și unu aderentu luptătoru hotărît alu ideii de stat maghiaru. Din acestu motiv m'am făcut și membru alu kulturegyletului ungrescu, a căru țintă este lăptirea ideii de stat maghiaru în Ardeal și care în adevăr nu urmăreșce nici o tendință agresivă contra naționalităților de acolo.“

„Patrioții“ l'au aplaudat strășnic. Și cum se nu aplaudă o asemenea uneltă kulturegyletistu! E drept că foile sășesc îl ignoră și cu dreptu cuvânt, ba la timpul său au și declarat, că pentru națiunea sășescă îl consideră ca mortu.

**

Cetim în „Koloșvar“: „Și în *Livadia* din comitatul *Hunedorei* au început să umble la școlă omeni mari. Am amintit deja în două rânduri despre această laudabilă pornire, inițiată de învățătorii populari. În *Livadia* este a se atribui învățătorului *Ferenc Balázs* lauda

că 65 de bărbați, între anii 18—55 ai etății, își dau silința *Vinerea* și *Dumineca* șera, dela orele 6—8, a învăța în etatea lor de *Janos* aceea, ce în etatea lor de *Jancsi* au neglesit, ori n'au avut ocașiune a învăța. Ei se îngrijesc și de luminatul și încălțitul salei de învățământ. Baremi de ar face-o acesta în cât mai multe locuri.“

Suntemu siguri, că aci erăși avem de a face cu o apucătură kulturegyletistu în scopu de a acoperi vr'unu fiasco kulturegyletistu față cu Români.

**

„Koloșvar“ publică o corespondență din Clușiu, prin care se dice, că s'ar pôte pune premiu pentru acela, care va sci să afle pe pământu o *poliția mai nedestoinică ca cea din Clușiu*. Dice că au trecut șeptemăni întregi, de când nise ficioș vagabunți se aședă în fiacare și pe la amedii sub ferestriile școlii de fete reformată, insultă pe fetițe cu cuvinte murdare, ér când esu din școlă, s'ar asupra lor, le împing, le cotescu, și acesta se repetă la anumit timp în fiacare și. Repeștele plângerii ale profesorilor n'au ajutat nimic, poliția nu e în stare a pune capet scandalului. Se dice, că acești vagabunți ar fi elevi ai școlii catolice de acolo; sa întemplat că și omeni mari au stat și au ascultat la acestu scandalu desfătandu-se, ceea ce este unu semn — după cum se dice în numita corespondență — că în Clușiu se află omeni necivilizați și între persoane mari.

Și se nu se uite, că Clușul e reședința Kulturegyletului!

**

În 6 Februarie n. a ars în Clușiu unu copil de 1/2 anu care fusese lăsat de ai casei pe vatră lângă focu, fiind că i făcea mare bucurie, și se apropiase de flacăra.

Neglijență și condamnabil părint!

Literatură.

Primim unu nou *Catalogu de cărți române și musică* alu librăriei *Nicolae I. Ciurea* din Brașov. Nu este mult de când raportăm despre unu altu catalogu de cărți alu acestei librării, din care constatarăm, că librăria d-lui Ciurea cuprinde unu număr forte frumos de totu felulu de scrieri românești. Noulu catalogu însă ne arată, că librăria d-lui N. I. Ciurea s'a îmbogățit încă cu unu însemnatu număr de scrieri și compozițiunii de totă categoria. Partea I. a catalogului indică în ordine alfabetică numele unui forte mare număr de autori români a diferite scrieri literare, științifice etc., apoi cărți didactice, școlastice etc; diferiții numeri aparți din Biblioteca copiilor, precum și diferite scri-

FOILETONULU „GAZ. TRANS.“

(2)

MEMORIILE LUI GARIBALDI.

(Junetea. — Aventuri americane. — Luptele din 1848 și 1849.)

Mai multu de unu deceniu călătoreșce tinărul Garibaldi pe Marea mediterană, schimbă odată corabia cu catedra de profesor într'o familiă din Constantinopol și ia parte după reîntorcerea sa în patriă la conjurațiunea republicană din Piemont. În șorile dimineții de 5 Februarie 1834 se strecoră unu om prin Porta della Lanterna afară din Geneva: este Giuseppe Garibaldi, care puțin zile mai în urmă își cetesce într'o gazetă în Marsilia sentința de morțe. Viitorul erou național italian scăpase ca prin urechea acului din mâinile gâdelui. Înainte în lumea nouă! îi e de aici încolo lozinca. Se duce în Rio-de-Ianeiro, face acolo cunoscința lui Rossetti și începe împreună cu acesta unu negoț. „Dăr nu suntem făcuți pentru așa ceva“, observă elu laconic. Ambii sunt chemați în curend într'altă misiune. Republica Rio Grande, care purta rășboiu cu Brasilia, îi invită a lua parte la rășboiu. Garibaldi se face pirat, cea mai aventurișă perioadă a vieții sale, plină de pericole, ostenelă și suferințe începe și durează până la 1848.

Elu a descris'o mai pe larg ca pe tôte celelalte, căci mai multu de a treia parte din memorii este consacrată ei și nencetatele mici lupte ale acestui nesfârșit rășboiu sunt descrise cu aceea pe larg și cu acea, claritate ce o consacra omul la bătrânețe bucuros pășănilor din tinerețe. Garibaldi se bate mai cu sēmă pe apă, câte odată pe uscat: în totdeauna cu vitejiă, dăr mai totdeauna fără de noroc. În trei rânduri fii silit să se arde mica sa flotilă, ca să nu cadă în mâna inamicului și chiar în câmpul deschis îi surse numai arareori succesul. Unu amor fără de speranță către frumoșă Manuela Ferreira aruncă o ușoră rață de lumină pe deasupra selticilor svêrcoliri ale rășboiului, în mijlocul cărora din când în când îl cuprinde dorul de a avé vatra lui și familiă. Într'una din aceste dușose dispozițiunii cunoscu elu pe Anita și această întâlnire este decizătoare. Elu însuși dice: „Anita, mama fiilor mei, a fost șofa vieții mele în zile bune și rele, femea, alu cărei curagiu mi l'am dorit atât de desu. Privirăm unulu la altul încântați și în tăcere ca două ființe, cari nu se vedu pentru prima oră, ci cari caută unulu în trășurile feții celuilaltu unu rașim pentru memoria lor. În fine o salutaiu dicendu-i: Trebuie să fi a mea“. Nu vorbeam decât puțin limba

portugeșă și rostii îndrășnețele cuvinte pe italieneșce. Dăr influința magnetică cu obrăncia mea. Pronunșam o sentință, înghitsem unu nodu, pe care numai morțea îl mai putea desface. Gășisem o comoră oprită, dăr o comoră de mare valore. De era cineva vinovat, atunci eram eu acela“. La istorisirea acestei peșiri originale adauge Garibaldi o mișcătoare tânguire asupra morții premature a Anitei; din cuvintele sale răsună înăbușitele suspine ale unei inimi tari.

De aci înainte îl însoți frumoșă și viteza femea la tôte expedițiunile rășboiului în serviciul Montevideului, în care trecuse. Când flotila sa este coveșită de puterea inimică, tocmai pe când elu se afla pe uscat, ia Anita comanda și descarcă ea însuși celu dințaiu tunu. În grôznica retragere prin pădurele de las-Antas, care se făcu pe frig și furtună fiindu ploii tropice torrențiale, perdură curagiul și cei mai voinici soldați chinuți fiindu de fôme și de sete. Anita, care își purta feciorășul celu de 3 luni pe brațe, se ținea bine încuragiând pe cei desperați. Nu părăși pe șoful său nici când cu îndelunga asediare a Montevideului prin *Quirives*.

La începutul acestui asediu formă Garibaldi din conaționalii săi aședați în orașu acea legiune italiană, despre care

vorbi în curend într'ega Americă sudică. Elu observă, că ea avea să covingă mai întâi lumea, că și Italianii pôte fi viteji, și astfel a luptat pe pământ străin pentru onora țerii proprii. Printre faptele sale rășboinice a devenit vestită lupta dela Sant Antonio. Fiind numai 180 omeni în poștriva a 1200 se ținură Italianii 8 ore, respinseră tôte atacurile și luând pe raniți la mijloc își făcură drumu cu baioneta printre călăreții inimi. „Ei își bătură jocu de cea mai bună cavaleriă din lume“, dice Garibaldi, „deși nu aveau decât puscule rele cu cremene“, și supărat adauge elu: „Adesea mi s'a întemplat să audă acasă în patriă pe tinerii noștri feciori strigându: „Cavaleriă, cavaleriă!“ și — cu rușine o mărturisesc — aruncă armele luând'o la fugă.“

Elu avu ocașiune în curend a vedé acesta cu ochii. Anul 1848 sosise, și peste ocean străbătuseră veștile despre mișcările revoluționare în Europa. Italianii din *Montevideo* aflaseră, că Piu IX încuviinșase reforme, că flăcările răscolii isbucniseră în nordul și sudul patriei lor. Le suna pe la urechi inmul rășboinicu a lui Mameli: „Italia si desta“ și îndemnă pe cei mai bravi dintre ei a se reîntorce. În 15 Aprilie 1848 își luă Garibaldi dimpreună cu 62 șofii adio dela America, spre a lupta pentru liber-

eri din Biblioteca populară a „Tribunei“, din Mica bibliotecă a istoricilor interesante, din Mica bibliotecă pentru copii, din Noua Bibliotecă ilustrată cu gravuri fine colorate pentru copii; Noua Bibliotecă română; Diferite cărți bisericești; apoi cărți populare, române etc. în număr considerabil; piese teatrale. Partea II a catalogului cuprinde un număr totuși așa de însemnat de diferite bucăți pentru muzică: Romane pentru o voce cu acompaniament de pian, piese de danț pentru pian 2/m și pentru salon. Apoi: Transcripții ușoare, Antologia musicală, Diverse. Prin numita librărie se pot procura și charte geografice, globuri, mașine de calculat și totuși felul de rechizite de învățământ. La comanda mai mare se acordă rabat. Catalogul din vorbă se trimite gratis și franco ori cui îl cere.

APELŪ!

„Ajută-te, și Dumnezeu te va ajuta!“

Multă hulă și ocară au pus pe noi răuvoitorii neamului nostru, ca să ne înfățișeze lumei ca pe niște veniți barbari și făpturi necioplite; femeia română însă a rămas totdeauna neatinsă de defaimările lor. Străinii cercând în negri părțile bărbătești, n'au găsit de câtă cuvinte de laudă pentru femeia. Frumsețea, talentul, sîrguința, trezvia și alipirea de vatra strămoșescă a femeii române au fost totdeauna obiectul de admirare pentru toți, câtă au stăruit să ne cunoască. Ba mai multă. Românca-noră, care intrând în familia străină a bărbatului, romanisează totă casa, astăzi a devenit proverbială.

Dela Lucreția lui Collatinus, Cornelia Gracilor și Plotina lui Traian până la mama lui Ștefan cel mare și până la țeranca din coliba de astăzi, Româna ca Romană a fost pavăza gîntei, mândria națiunii noastre. În puterea virtuților ei înscute, femeia română n'a păstrat până astăzi limba și caracterul nostru național.

Până astăzi da. Dă ce va fi d'aci înainte? Ce viitor se arată generațiilor nou? Ore frumsețea, talentul, sîrguința, trezvia și chiar neclintita alipire de tradițiunile străbune, sunt acestea d'ajuns d'a purta și mai departe lupta cea grea, lupta cea mai nouă contra modernelor porniri, ce tind a ne despoia de caracterul genetic al părinților noștri?

Nu! Acestea nu sunt de câtă însușiri nobile, cu cari se nasce femeia română, grația sîngelui său de viță alasă. Insușirile înscute însă, lăsate în voia lor atunci, când puternice aparate sunt puse în lucrare pentru a le altera, ușor pot degenera.

Femeia română are trebuința de instrucțiune. Această instrucțiune are să fie în consonanță cu însușirile ei, să desvolte și să viciieze virtuțile străbune. Ultoi bun nu e decât acela, care se asimilează sîngelui, și nu-l învenineză.

Noi toți, pre căți D-zeu ne-a binecuvântat cu mlădie familiale, cuprinși suntem de grije, când ne gândim la viitorul fetitelor noastre, — decă impre-

jurările de astăzi nu s'ar schimba. — Unica mângăiere în aceste timpuri grele dăce în vitalitatea neamului nostru, în firea sa răbdură și nicodată desperată, e cu deosebire în nemărginita dărniciă a Românilor de căteori e să apere limba sa și caracterul său românesc.

De aceste idei și sentimente conduse, femeile române din Oravița — erau femeia — au luat în mână cauza întemeierii unui institut român de creștere pentru fete, o idee, care de câțiva ani se agitează în poporul nostru din ținutul acesta, și care isvorăce din adencă simțita necesitate ce dîlnic bate la inima fiecărui părinte de familie. — La o conferință ce s'a ținut în sala casei române de aici, adunatu-s'a inteligența noastră de ambele sexe în număr apröpe complet. Aici s'a luat hotărîrea unanimă, ca să se înființeze o reuniune de femei române, al cărei scop mareș se fie: întemeierea unui institut român pentru creșterea fetelor. Astfel am creștut mai ușor și mai curînd a ne pute vedea visul cu ochii, bine știind că nime altul ca femeia n'are farmecul, d'a deschide inimele la ori-ce faptă sublimă. E de altă parte am dorit, ca în cadrul unei reuniuni să li se deschidă femeilor noastre un câmp mai larg de activitate, ce cu drept cuvînt compete acestui factor însemnat în viața socială.

Toți într-un gând și o inimă am constatat nu numai necesitatea, ci și posibilitatea realizării scopului nostru general.

Din această conferință subscriși, aleși fiind ca comitet provisor, am fost însărcinați cu îndeplinirea lucrărilor preparatöre.

Venim deci cu respectul cuvenit și cu iubire căldurösă a ruga pre tot Românilor, femeii și bărbat, care se interesează de scopul indicat, să binevoiescă a se înscrie în lista noastră cu propusul hotărît d'a se face membru al „Reuniunii femeilor române din Oravița.“

Din conferința Comitetului provisor, ținută în Oravița-Montană, în 3 (15) Ianuarie 1888.

Ana Manguica, Dr. G. Vuia, presidentă, secretară.

Membrii comitetului:

D-nele: Maria Ghădu, Letiția Lepa, Anastasia Bistreanu, Livia Vuia.

D-nii: Andreiu Ghădu, Ion Bistreanu, Sim. Manguica, Ilie Trăilă, Ion Lepa.

Convocare.

Adunarea generală a „Asociațiunii pentru sprijinirea învățecilor și sodalilor români meseriași se convöcă în sensul Statutelor Art. XIV pe Duminică 31 Ianuarie (12 Februarie) a. c. la 3 ore d. pr. în sala de desemnă a Gimnasiunii românesce în Brașov.

Toți domii membri ai acestei Asociațiuni și toți Românii doritori de înaintarea scopului ei sunt rugați a lua parte la această adunare generală.

Agendele adunării generale vor fi:

1. Raportul Comitetului despre lucrările sale în decursul anului 1887.
2. Raportul Casarului: a) despre a-

facerile de casă ale Asociațiunii, b) raportul despre administrarea fundațiunii generoșilor Mihail și Elisa Stroescu în anul 1887.

3. Alegerea unei Comisiuni, pentru înscrierea de membri noi.

4. Raportul Comisiunii despre cenzurarea socotelor casei și asupra raportului Comitetului și propunerilor sale.

5. Deciderea asupra propunerilor.

6. Alegerea membrilor în Comitet.

7. Ficsarea principiilor despre fructificarea fondurilor în anul 1888.

8. Ficsarea bugetului și sumelor de ajutorare.

9. Primirea de membri onorari.

Bart. Baiulescu, Dr. I. Bozocanu, președ., secretară.

Sciri polițienesci.

Altaeri înainte de amedü, cam pe la 9 ore, s'a perdut în strada funarilor un inel de logodnă. Aflătorul binevoiescă a-l preda la poliția.

Pentru a face se înceteze neajunsurile pricinuite de cerșitorii de stradă și de Sămbăta, cari Duminica și sərbătörea în timpul serviciului divin stau înaintea ușilor dela biserici cerșind, și la înmormântări, la procesiuni bisericești, la nunte, la botezuri ș. a. molestăză publicul prin cerșitul lor, căpitanatul orașenescu s'a adresat cătră oficiile parochiale de aci cu rugarea de a lucra pentru sterpirea acestor neajunsuri și de a invita publicul să depună bani în pușculițele ce se vor așeza în biserică, și la luna sumele adunate să se predea căpitanatului spre a le împărți între cerșitorii.

Balü în Năsăud, Seliște și Brăila.

Balü se va ține în 18 Ianuarie st. n. 1888 în sala reuniunii de lectură din Năsăud în favörea fondului școlarilor bolnavi.

Prețul intrării de o persoană singulară 1 fl., de o persoană în familie 80 cr. v. a. Inceputul la 8 ore s'era. — Comisiunea administratöre a fondului școlarilor bolnavi.

Petrecere cu joc se va arangia de Reuniunea pompierilor voluntari din Seliște la 2/14 Februarie 1888 în sala școlii române de acolo.

Venitul curat este pentru fondul reuniunii. Intrarea de familie 1 fl., de persoană 50 cr. Oferte maritimose se primescu cu mulțămintă și se vor chita pe cale publică. — Comitetul arangiator.

În 6 Februarie v. se va da convönierea Societății „Carpații“ secția II Brăila în salönele Rally de acolo. Inceputul la 9 ore p. m. precis. Biletul este personal.

NB. Dömmele pot merge în toaletă simplă; Costumul național este preferabil.

În ordinea de danț se află: „Romana“, „Mureșanca“, „Romanul“ și „Hora Bucovinei.“

SCIRI TELEGRAFICE.

(Serv. part. alü „Gaz. Trans.“)

Berlin, 10 Februarie. Se vorbesce că contele Waldersee a luat parte la sfătuirile statului major general austro-ungar și că a propus acestuia planul de campanie alü lui Moltke. Amendouă puterile s'au înțeles de a trimite în casă de răboiu oficerii superiori austriaci în cartierul general german și vice-versa.

San-Remo, 10 Februarie. Eri după amedü Dr. Bergman a făcut tracheotomia (täetura în gätlegiu spre a induce aerul) la gätlegiul prîntului de corönă germană. Starea acestuia este suficientă.

DIVERSE.

Unü Metusalemü ungurescu. În Lu-goșiu a murit în zilele trecute unü ofiter de cavalerie din timpul lui Iosif II. Era în vîrstă de 132 de ani și lângă patul său de mörte seada fiu-säu mai mare, în vîrstă de 104 ani. Afară de acesta mai avea 13 copii, 37 nepoți, 18 trănepoți, fără a se mai numera cei cari se vor mai nașce.

Cursul pieței Brașovü

din 10 Februarie st. n. 1888.

Bancnote românesce	Cump.	8.48	Vënd.	8.50
Argintü românesc	„	8.44	„	8.43
Napoleon-d'ori	„	10.02	„	10.05
Lire turcesc	„	11.32	„	11.37
Imperial	„	10.32	„	10.37
Galbin	„	5.88	„	5.92
Scris. fonc. „Albina“ 6%	„	101.—	„	102.—
„ 5%	„	98.—	„	99.—
Ruble Rusesce	„	109.—	„	110.—
Discontul	„	6 1/2—8%	pe anü	

Cursul la bursa de Viena

din 9 Februarie st. n. 1888.

Renta de aur 4%	95.95
Renta de hărtia 5%	82.35
Imprumutul căilor ferate ungare	147.80
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostü ungare (1-ma emisiune)	93.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostü ungare (2-a emisiune)	123.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostü ungare (3-a emisiune)	104.—
Bonuri rurale ungare	103.50
Bonuri cu clasa de sortare	103.—
Bonuri cu cl. de sortare	103.—
Bonuri rurale Transilvane	103.60
Bonuri croato-slavone	103.—
Despăgubirea pentru dijma de vin ungurescu	—
Imprumutul cu premiul ungurescu	119.—
Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	122.—
Renta de hărtia austriacă	78.15
Renta de argint austriacă	79.15
Renta de aur austriacă	108.20
Losuri din 1860	133.25
Acțiunile băncii austro-ungare	856.—
Acțiunile băncii de credit ungur	269.00
Acțiunile băncii de credit austr.	267.57
Argintü — Galbin împărătesc	5.99—
Napoleon-d'ori	10.05 1/2
Mărci 100 imp. germane	62.30
Londra 10 Livres sterlinge	127.—

Editorü și Redactorü responsabili: Dr. Aurel Mureșianu.

tatea Italiei. „La Speranza“ se numea corabia care îi ducea, și speranța înveselitöre le umplea inima. Aceia, cari atăta timp luptaser în serviciu străin, voiau să-și pună acum viața la dispoziția patriei, și cu strigăte de bucurie pășiră în 23 Iunie în Nizza pe pământul patriei, însuflețiți de dorința de a da ochi câtă de curînd cu inamicul.

În curînd erau să fie însă amarnicü amăgiți. Poporul îi întâmpină în töte părțile, mai cu semă în Genua, cu strigăte de bucurie d'eri guvernul Sardiniei îi întâmpină cu mare neîncredere. Pe de altă parte influința Mazzini dămanös în potriua lui Garibaldi. Cu durerosă amărăciune se plänge acesta din urmă de uneltirile Mazziniștilor. Ei înstrăinără tinerimea de el, îl înegriră și îl numiră trădător pentru că voia să se alătore la armata regescă, în loc de a ridica de sine stătător stindardul republicei. Carolü Albertü însă îl respinse, când elü îi puse la dispozițiune serviciile sale, și chiar guvernul provisoriu din Milan se temea de el. Singurul Casati credea, că totü l'ar pute întrebuința, și îi încredință formarea unei legiuni de voluntari, care căpătă erăș numele „legiunea italiană“ și care în curînd creșcu la 3000 ömeni. Despre isprăvile ei raporteză mituri italiene patriotice; ceea ce au făcut în adevăr

istoriscesce Garibaldi cu necrutätöre conștientösim.

Legiunea înaintase chiar în Monza, când sosi scirea despre încheierea armistițiului cu Radetzky. Imediat fugiră o mulțime de voluntari și fiind că altü voiau să-și opröscă, s'ar fi iscatü între ambele partide unü mäcelü, decă nu intervenea Garibaldi. Mai räu stau lucrurile în Como, unde desertau pe ficare nöpte cete întregi, trecînd în Elveția, așa că töte cafenelele și birturile din Lugano erau pline de acești ciudați eroi. Lupta ce o avü legiunea la Luino se vede a fi fostü förte neînsemnată, căci Garibaldi serie la finea raportului său: „Cățiva oficeri austriaci römaserä mörți.“ Atacată în Morazzone de Austriaci, fugi legiunea în mare disordine, spre a se împărăștia apoi cu desevörșire. Numai cu 30 de ömeni trecü Garibaldi în Elveția. Asta e töta isprava ce au făcutü cei cu cămașa roșă în anul 1848 și, trebuie să mărturisimü, e așa de puțin, încätü chiar și raporturile austriace de pe acelü timp erau încă măgulitöre pentru ei.

Din Elveția, unde Mazzini lucra în continuu în contra lui, se gândea Garibaldi a pregăti o nouă revoluțiune. Elü se duse la Genövă, unde îl învität Paolo Fabrizio în numele guvernului sicilian (revoluționar). Elü se imbarcă cu 72

de tovarăși, debarcă însă în Livorno, pentru a se duce la Florența. Însä guvernul toscan ilü dete afară din țäră, celü papalü îi interdise călätoria prin statul papalü. În furtunile din Noemvre, îngropați în zăpadă până la genunchi, fără de mantale și fără bani, stëtü mica cëtă vre-o câteva zile la granița fără a sci ce să începă; nici Guerazzi și nici Piu IX nu avurä milä de ea. Cum a ajunsü ea în fine la Bologna, uită a istorisi Garibaldi. S'ar fi disolvatü cu totulü, decă nu arü fi în-sufflatü nou curagiu populațiunii italiene scirile despre uciderea lui Rossi și despre revoluțiunea din Roma. Cumcă unü fiu alü lui Rossi a fostü oficerü garibaldianü, este unü curiosü adausü la capitolulü „Părinți și fi.“

Abia după fuga Papei și după ce se proclamase republica în Roma fü chematü Garibaldi și legiunea sa. Nici acum nu se bucura de-o prea mare încredere. Puterea legiunei, care era restrinsă la început la 500 de ömeni, nu putea să trecă nici într'acestü timp de lipsă peste numărulü îndoitü. Cum sta ea cu inarmarea dovedesce împrejurarea, că Garibaldi înainte de a porni din Rieti, unde în fine se distribuä mantale ömenilorü säi, pe jumătate înghețati, celorü ce nu aveau puscü — li se dödurä lănci. Acestü lipsă de îngrijire din partea republica-

nilorü dela putere este cauza principälă pentru care îi inculpä atätü de aspru. „Despotismul“, așa descrie elü starea în care se afla pe atunci Roma, „lăsase pentru unü momentü frënele guvernului pe mäna palavragilorü, pentru ca să amëtöscă și să adörmă poporul, cu firma convingere, că acești papagali vorü pregăti terenulü teribilei reacțiuni, care se lățea peste întreaga peninsula.“ De re-peșite-ori ocăresce pe Mazzini förte aspru. Acesta nu s'ar fi priceputü de locü în afacerile militare, și cu töte acestea s'a amestecatü în totü loculü, lui Garibaldi i-ar fi reținutü comanda supremă. Până la 4 Iunie conduse ministrulü de resboiu Roselli comanda, și abia în acea di când totulü era perdutü, i se dedü lui Garibaldi. Acesta inculpä pe Mazzini de cea mai nedömnă golosiä. Elü s'a temutü a nu fi pusü în umbră de Avezzana și Garibaldi, de aceea trimise pe unulü la Ancena și celuilaltü nu îi încredințä decätü apërarea unei părți a zidurilor cetății. Roselli a fostü unü bravü colonelü, d'eri i-a lipsitü esperiența de a conduce o armată.

(Va urma)

Avertisment!

VERITABILULŪ, ca celŪ mai es-
celentŪ productŪ dintre tŪte,
INDIGO-OELLACK-WICHSE

(VacsŪ de lacŪ din oleiu-indigo)
din cunoscuta c. r. priv. fabrică a lui
Johann Parger în Viena

I., Schulerstrasse Nr. 7,

este provădŪtŪ pe cutiŪrele de lemnŪ de so-
lulŪ Nr. 3 pănă la Nr. 6, și pe cutiŪrele de
metalŪ, cu eticheta originală mai susŪ im-
primată, care este înregistrată la c. r. cameră de comerŪ și de industrie sub folio
314, Nr. 1562 ca marcă de protecŪiune.

În timpulŪ mai nou provine vacsŪ cu falsificarea acestei etichete, și
adecă în loculŪ cuvântului **von**, care pe etichetele veritabile se află d'asupra
firmei, stă la falsificate cuvântulŪ **nach**, și lipsește la aceste falsificări adresa
mea adevărată:

I., Schulerstrasse Nr. 7.

Aceste falsificate conŪinŪ unŪ productŪ rēu, cu totul fără preŪ, și fal-
sificatoriŪ au de scopŪ de a înșela onor. publicŪ. Pentru aceea se avertisză
fiecine de a nu cumpăra aceste imitaŪiuni fără valŪre și este rugatŪ de a se uita
la aceea cā fiecare cutie de

Indigo-Oellack-Wichse

veritabilă, trebuie sē fie provădŪtŪ cu eticheta originală de mai susŪ, pe care
se află adresa mea întregă. Ori-ce etichetă, care diferză de acēsta, conŪine unŪ
falsificatŪ.

OnoratulŪ publicŪ își pŪte imagina, cā unŪ productŪ, a cārui fabricantŪ
nu cutză a adauge firma sa proprie, trebuie sē fie forŪte rēu. 9,4-3

**FARMACIA
I. PSEPHOFER**

VIENA, Singerstrasse Nr. 15
la „**goldenen Reichsapfel**“.

188,12-10

Pilule pentru curățirea sângelui, mai înainte numite „*Pilule universale*“, merită cu
totŪ dreptulŪ numirea din urmă, de ōre-ce în faptă nu există aproape nici o bŵlă, la care
nu ar fi probatŪ în mii de casuri efectulŪ lorŪ miraculosŪ. În casurile cele mai cerbi-
cŵse, la cari multe alte medicamente s'au întrebunțatŪ în zadarŪ, s'a dobânditŪ cu aceste
pilule de nenumerate ori și după unŪ scurtŪ timpŪ deplină însănătoșare. **1 cutiŵră cu
15 pilule 21 cr., 1 sulŪ cu 6 cutiŵre 1 fl. 5 cr.,** la trimiteriŪ nefrancate cu rambursă **1 fl. 10 cr.**

Trimițându-se prețulŪ înainte costă cu expedarea francată **1 sulŪ cu pilule 1 fl. 25 cr.,
2 suluri 2 fl. 30 cr., 3 suluri 3 fl. 35 cr., 4 suluri 4 fl. 40 cr., 5 suluri 5 fl. 20 cr., 10 su-
luri 9 fl. 20 cr.** — Mai puținŪ de unŪ sulŪ nu se pŵte trimite.

Au încersŪ o mulțime de scrisori, prin cari consumatorii acestorŪ pilule mulțimescu
pentru redobândirea sănătății lorŪ după cele mai diferite și grele bŵle. Ori-cine a făcutŪ
odată încercare, recomandă acestŪ medicamentŪ mai departe.

ReproducemŪ aci câteva dintre multe scrisori de mulțămită.

Leopold, 15. Maiu 1883.
Prea onorate Domnule! Pilulele D-v. pro-
ducŪ adevărată minune, ele nu suntŪ ca alte
așa de multe medicamente recomandate, ci ele
ajută întrŪ adevărŪ aproape la tŵte bŵlele. Din
pilulele, ce am fost comandatŪ la Paști, am
împărțitŪ cele mai multe la amici și cunoscuți
și au folositŪ la toți, chiar și persoane de o etate
mai mare și cu diferite bŵle și defecte au do-
bânditŪ prin ele, deși nu perfectă sănătate, dēr
totuși o îmbunătățire însemnată, și voescu a
urma cu întrebunțarea lorŪ. Te rogŪ dēr a-mi
mai trimite încă 5 suluri. Din parte-mi și dela
toți cari amŪ avutŪ deja norocirea prin pilule
D-v. a ne redobândi sănătatea, primii cea mai
cordială mulțămită. **Martin Deutinger.**

juvenală. Acēstă a mea mulțămită Vē rogŪ a o
întrebunța spre binele tuturorŪ celorŪ cari su-
ferŪ, și Vē rogŪ totodată, ca sē-mi trimiteți
din nou 2 suluri pilule și 2 bucați sapunŪ chi-
nezescŪ. — Cu deosebită stimă, supusŪ.
Alcis Novak, prim-grădinarŪ.

Stimate Domnule! PresupunēndŪ, cā tŵte
medicamentele D-tale vorŪ fi așa de bune, ca
remediulŪ balsamŪ contra degerăturilorŪ, care în fa-
milia mea a făcutŪ unŪ sfērșitŪ grabnicŪ la mai
multe umflături de degerătură, m'am decisŪ pe
lângă tŵtă neîncrederea mea în așa numitele
mijloce universale de leuare, a lua refugiuŪ
la pilulele curățitoare de sânge ale D-tale, ca
prin ajutorulŪ acestorŪ mici globulete să bom-
bardezŪ la emorroidale, de cari suferŪ de ani
îndelungați. Nu există de locŪ a vŵ măturŪri
acumŪ, cā suferința mea învechită după o între-
buințare de 4 sēptemăni a încetatŪ cu totulŪ,
și cā recomandŪ aceste pilule în cerculŪ cunos-
citorilorŪ mele cu celŪ mai mare zelŪ. Am
închisŪ în contră și decă vŵ face întrebunțare
în publicŪ de aceste ale mele șire, însă fără de
subsemnarea mea.
Viena, 20 Februaru 1881.
Cu multă stimă C. v. T.

Beja Sz. György, 16 Februaru 1882.
Onorate Domnule! Nu Vē potŪ exprima în
destulŪ cordială mea mulțămită pentru pilulele
D-v. de ōre-ce pre lângă ajutorulŪ lui Degeu,
consŵrta mea care deja ani îndelungați a suferi-
tŪ de miserere, s'a vindecatŪ prin pilulele
D-v., și cu tŵte cā și acum trebuie din când în
când sē întrebunțeze din ele totuși sântatea
ei s'a îmbunătățitŪ întrŪ atâta, în câtŪ pŵte
sē-și vedă de tŵte ocupaŪiunile ei cu vioiciune

- BalsamŪ contra degerăturii de I. Psephofer**, de mulți ani recunoscutŪ ca celŪ
mai sigurŪ remediu contra suferințelorŪ
de degerătură de totŪ felulŪ, precum și
spre vindicarea ranelorŪ învechite etc. 1
bucănelŪ 40 cr., cu trimiterea francată 65 cr.
- BalsamŪ contra gusilorŪ**, remediu de
încredere spre leuarea umflăturilorŪ
la gâtŪ. 1 flaconŪ 40 cr., cu trimiterea
francată 65 cr.
- Essență de viață, (Picături de Praga)** con-
tra stomacului stricatŪ, a misturării rele
și greutăților de totŪ felulŪ, unŪ re-
mediu de casă escelentŪ. 1 flaconŪ 20 cr.
- SuculŪ-Spitzwegerich**, medicamentŪ de
casă în genere cunoscutŪ și escelentŪ
contra catarului, răgușelii și a tusei
etc. 1 sticlŪtă 50 cr., 2 sticlŪtŪe cu tri-
miterea francată 1 fl. 50 cr.
- Alfiă americană contra reumatismului**,
celŪ mai bunŪ medicamentŪ la tŵte su-
ferințele reumatice, jungħiurŪ, Ischias
(bŵlă de tremurŪ), jungħiu la urechi
etc. 1 fl. 20 cr.
- LichiorŪ din burneni de Alpi dela W. O. Bernhard**. 1 buteliă 2 fl. 60 cr., 1/2
buteliă 1 fl. 40 cr.

- Esență pentru ochi de Romershausen**.
1 buteliă 2 fl. 50 cr., 1/2 buteliă 1 fl.
50 cr.
- PrafŪ contra asudării picŵrelorŪ**, 1 cuti-
tă 50 cr. cu trimiterea francată 75 cr.
- Pomadă de Tanochinin de I. Psephofer**, de
unŪ șirŪ de ani recunoscutŪ de medici
ca cea mai bună dintre tŵte reme-
diile pentru creșterea părului. Un bor-
canŪ elegantŪ ajustatŪ 2 fl.
- Plastru universalŪ de prof. Steudelu**, la
rane din loviturŪ și împunsŪ, la totŪ
felulŪ de bube rele și la umflături în-
vechite, ce se spargŪ periodicŪ la pic-
ciŵre, la degețŪ, la rāmile și aprinde-
rile de țighe și la multe alte suferințe
de acestŪ soiŪ, s'a probatŪ de multe
ori. 1 borcanŪ 50 cr., cu trimiterea
francată 75 cr.
- Sare universală de curățenia de A. W. Babrich**.
UnŪ remediu de casă escelentŪ
contra tuturorŪ urmărilor diges-
tivei stricate precum: durere de cap,
amețelă, cārcei la stomac, acrēlă în
gâtŪ, suferințe haemoroidale, constipa-
țune etc. 1 pachetŪ 1 fl.
- Franzbrantwein** 1 buteliă 60 cr.

Afară de preparatele aci numite se mai află tŵte specialitățile farmaceutice indi-
gene și straine, anunțate prin tŵte diarele austriace, și la castŪ când unele din aceste
specii nu s'arŪ afla în depositŪ, se vorŪ procura la cerere cu promptitudine și câtŪ se
pŵte de eficientŪ.

Trimiterile prin postŪ se efectuează iute, decă se trimite pre-
țulŪ înainte, sēu cu rambursă.

Trimițându-se prețulŪ înainte, (mai bine prin mandatŪ postalŪ) este
porto postalŪ cu multŪ mai eficientŪ, decătŪ la trimiteriŪ cu rambursă.

SEMNE PENTRU CAPITALIȘTI

din partea lui

HERM. KNÖPFLMACHER,

Fondată
1869.

Fondată
1869.

Casă de Bancă protocolată,

VIENA, I., Wallnerstrasse Nr. 11. VIENA.

De când miliarde din averea națională se plasază cu firmă încredere în puterea susŪ-
nētoare de statŪ a vechiului imperiu, în valori de statŪ rentabile, la celŪ mai micŪ
semnŪ de posomorire a situaŪiunii politice tresare atātŪ fiecare proprietarŪ de rente,
cātŪ și aceia, cari și-au plasatŪ banii în valori de cāi ferate și în valori locale, și își
aruncă într-o iritaŪiune nēmtemeiată hārtiile și alērgă la cea mai de aproape casă de
păstrare, care la rēndulŪ ei își plasază banii **ērāși numai în valori egale**, oferindŪ depo-
nētului interesele minime și nepermitēndŪ nici o controlă în administraŪiunea ei. Se
recomandă așa dēră în prima linia a alege numai hārtii din patriă bine fundate, a cā-
rorŪ rentabilitate e garantată sub tŵte împrejurările, care își recăștigă cursurile chiar și
în timpŪ de resbelŪ și care suntŪ mai pre susŪ de ori ce îndoelă. **A-și mobilisa averea**
împune precauŪiune sub acēsta însă înțelegŪ a se desface de tŵte hārtiile negarantate
și a-și procura numai valori bine probate.

Ocașiunea, ce nu s'a ivitŪ, de mulți ani, cā:

- rentele nŵstre forŪte bine classate aducŪ 5 1/2 %
- hārtii garantate de ale cāilorŪ ferate aducŪ 6 %
- priorități forŪte solide aducŪ 5 %

10,10-5

se fie folosite de toți capitaliști speculanți pentru a-le cumpăra.
Deŵrece la bursă **momentulŪ este totulŪ**, mē rogŪ pentru înștiințări la timpŪ, pentru
ca sē puteți apuca momentulŪ potrivitŪ, și sē puteți trage folosŪ din ridicarea cursului
hārtiilorŪ recomandate de mine. — Pentru capitaliști, cari vreu sē-și asigura cursulŪ
ce momentanŪ este eficientŪ, suntŪ totdeuna gata pentru unŪ acontŪ potrivitŪ, care
în casŪ de lipsă pŵte fi și în hārtii de valŵre, de a-le avansa banii pănă când vorŪ fi în
posiŪiune de a-și lua în primire efectele tŵte, sēu parte din ele ori de a-le putē vinde
cu folosŪ. InformaŪiuni în privința acēsta se dau în modŪ directŪ și gratuitŪ.

IOSIF GAVORA.

Pentru lucru eminentŪ și gustŪ bunŪ la espozitiunea regnicolară din 1885 din
Budapesta, distinsŪ cu medalia cea mare a espozitiunii.

In Budapesta, strada Vāczy Nr. 17.

RecomandŪ obiectele necesare pentru

adjustarea bisericilorŪ și capelelorŪ

cu cele ce sunt provădŪtŪ în abundență pentru prețurile cele mai moderate, și lucrare
cātŪ se pŵte mai frumosŪ, anume:

Odājii felon

și altele, după ritulŪ
gr. orientalŪ.

Prapori și stindarde
pentru reuniuni.

Stindarde pentru pom-
pieri, copii de scŵlă,
reuniuni industriale, re-
uniuni de cāntări și

reuniuni de înmor-
mēntare.

Statue, policandre, po-
tire și chipuri sfinte,
sfeșnice pentru altariu
și de pārete, candelē.
Iconostase, chipuri pen-
tru fruntariu. Înmor-
mēntarea Domnului etc.
etc.

PrimescŪ repararea hainelorŪ vechi precum și aurărirea și argintărirea pe lângă
prețuri moderate.

Cusături cu aurŪ, argintŪ și mātasă și haine bisericesci, cusute cu firŪ de aurŪ,
argintŪ și mātasă.

Dantale bisericesci. Invēlitoare de prestolŪ. Mārfuri bisericesci. Damaste etc.

**Punctualitatea ni-o potŪ adeveri prin mai multe sute de epis-
tole de recunoștință.**

Cataloge de prețuri la dorință trimițŪ libere de post-port.

179,30-9

Incunosciințare.

Din incidentulŪ esaminării oficiale ce se face periodicŪ la ca-
zanulŪ de VaporŪ, Baia de aburŪ va fi **Duminecă în 12 și Luni
în 13 Februarie 1888 st. n. închisă.**

**AdministraŪiunea BăilorŪ de aburŪ
din BrașovŪ.**

16,2-2

AvisŪ d-lorŪ abonați!

Rugăm pe d-nii abonați ca la reînŵirea prenumeraŪiunii sē
binevoiască a scrie pe couponulŪ mandatului postalŪ și numerii de
pe fāșia sub care au primitŪ diarulŪ nostru pănă acuma.

Domnii, ce se abonēză din nou, sē binevoiască a scrie adresa
lāmuritŪ și sē arate și posta ultimă.

Totodată facemŪ cunoscutŪ tuturorŪ D-lorŪ abonați, cā mai
avemŪ din anii trecuți numeri pentru complectarea colecŪiunilorŪ
„Gazetei.“ precum și câteva întregi colecŪiuni, pentru cari se potŪ
adresa la subsemnata AdministraŪiune în casŪ de trebunță.

AdministraŪiunea „Gaz. Trans.“

Incunosciințare!

BĂILE CALDE

IN NOU CONSTRUITELE BASINURI DE PORȚELANŪ

suntŪ dela 2 Ianuarie 1888 deschise și predate publicului spre folosire.

DIRECŪIUNEA BĂILORŪ CALDE DE PUTINĂ, DE ABURŪ ȘI DUȘURI IN BRAȘOVŪ.

113-3